

Aleg. 245

Sprawozdanie

Komisji kolejowej w sprawie poparcia finansowego projektowanej kolei lokalnej Łodygowice-Buczkwice.

Wysoki Sejmie!

Właściciele fabryk mebli z drzewa giętego w Buczkwicach, Rybarzowicach i Łodygowicach pp. Rudolf Weill i Leopold Pilzer wnieśli do Sejmu krajowego petycję o przyczynienie się z funduszu krajowego kolejowego do finansowego poparcia projektowanej kolei lokalnej z Łodygowic do Buczkwic udziałem koron 140.000 w zamian za akcje zakładowe tejże kolei.

Petenci poczynili wspólnie z innymi miejscowymi czynnikami starania u c. k. Rządu o finansowe poparcie projektu normalno-torowej kolei lokalnej z Łodygowic (stacyi istniejącej na linii Biała-Żywiec) do Buczkwic, nadto przygotowali kolej powyższą pod względem technicznym, wypracowując własnym kosztem projekt szczegółowy, który przedłożony już został c. k. Ministerstwu kolei żelaznych dla zarządzenia przepisanych ustawami Komisji.

Koszt budowy tej około 6,5 km. długiej kolei lokalnej wynosić będzie, według obliczeń petentów, wraz z kosztami sfinansowania i funduszem rezerwowym łącznie około 700.000 koron.

Powyższy kapitał ma być zebrany:

a) przez uzyskanie subwencji państwowej w formie przyznać się mającej przez c. k. Rząd zwłoki w uiszczaniu należności za prowadzenie ruchu, celem oprocentowania i umorzenia pożyczki pierwszeństwa w wysokości około 460.000 koron.

b) przez wpłaty interesentów miejscowych w zamian za akcje zakładowe w wysokości 100.000 koron, wreszcie

c) przez uzyskanie subwencji krajowej w formie wpłaty na akcje zakładowe lub też akcje pierwszeństwa w wysokości około 140.000 koron.

Projektowana kolej przecinająca jedną z najbardziej uprzemysłowionych okolic zachodniej Galicji, obsługiwałaby 3 fabryki mebli z giętego drzewa, tartak parowy, kilka tartaków wodnych, ułatwiałaby wywóz drzewa z pobliskich lasów oraz kamienia karpackiego z istniejących tamże kamieniołomów. Okolica obfituje w wielki zasób siły wodnej, nadaje się przeto do tworzenia nowych zakładów fabrycznych.

Nie da się również zaprzeczyć, że przy sposobności poparcia przemysłu przyległe silnie zaludnione gminy o ludności przeważnie robotniczej zyskałyby komunikację kolejową z miastami Białą i Żywcem.

Gdyby nawet projektowana kolej nie miała tego gospodarczego znaczenia, jakie jej petenci nadać usiłują i gdyby się okazała, że w pierwszym rzędzie rozchodzi się o poparcie subwencyjno-przemysłowe przedsiębiorstwa obliczonego na korzyść posiadaczy — to i wówczas fundusz publiczny powinien się przyczynić do utrwalenia istotnie poważnych zakładów przemysłowych zwłaszcza gdy się okaże, że to uczynić może bez narażenia kraju na ofiary lub znaczne ryzyko. Należy też

wskazać na przykład innych krajów, gdzie celem utrzymania zakładów przemysłowych prywatnych z funduszków krajowych łoży się setki tysięcy i tak n. p. Czeski Wydział krajowy subwencyonował w r. 1898 linię Polna-Stecken-Polna-Miasto 5·6 km. długą, przy ogólnym koszcie budowy 814.000 koron kwotą 580.000 koron a w r. 1894 linię B. Schlackenwörth-Skt. Joachimstal 85 km. długą, przy koszcie budowy 1,058.000 koron kwotą 644.000 koron. Subwencya zatem wynosiła od 80 do 100.000 koron na 1 km., gdy w konkretnym wypadku petenci żądają około 20.000 koron na 1 km. Nie potrzeba nawet szukać przykładów poza granicami naszego kraju, a wystarczy przypomnieć, że Sejm nasz uchwalił w r. 1905 poprzeć w analogicznych warunkach budowę kolei lokalnej Złoczów-Sassów-Usznia przez objęcie akcji pierwszeństwa w kwocie 300.000 koron.

Z uwagi jednak, że rentowność tej projektowanej kolei nie została dotąd przez Wydział krajowy dostatecznie zbadaną, niemniej z uwagi, że c. k. Rząd nie oświadczył się jeszcze, czy w razie subwencyonowania przez kraj tej nowej arterii komunikacyjnej przyzna jej zwłokę w formie kredytowania należności za prowadzenie ruchu (Stundung der Betriebsgebühren) i do jakiej kwoty, Komisya kolejowa uznając w zasadzie potrzebę uzupełnienia galicyjskiej sieci kolejowej na terytoryum przeciętem przez linie byłego Towarzystwa kolej północnej wogóle — a w szczególności potrzebę poparcia projektowanej linii, nie jest w możności już obecnie konkretnych wniosków Wysokiemu Sejmowi przedłożyć i dlatego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę pp. Rudolfa Weilla i Leopolda Pilzera, właścicieli fabryki mebli z drzeba giętego w Buczkowicach w sprawie poparcia projektowanej kolei lokalnej Łodygowice-Buczkowice odstępuje się Wydziałowi krajowemu, by po zbadaniu i wysłuchaniu opinii krajowej Rady kolejowej przedłożył Sejmowi wnioski na najbliższej sesyi.

Tem samem załatwione zostały petycye Wydziału powiatowego w Białej L. 1029/836 oraz Wydziału powiatowego w Żywcu L. 1067/874.

Za przewodniczącego:

J. Męciński.

Sprawozdawca:

Federowicz.